

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.изк. Йордан Гошев – професор по хармония в
Югозападния университет „Неофит Рилски” Благоевград
относно дисертационен труд за присъждане
на научната степен „ДОКТОР НА ИЗКУСТВОЗНАНИЕТО”,

представен от

Иванка Аспарухова Влаева

на тема:

**МУЗИКА НА МЮСЮЛМАНИ В БЪЛГАРИЯ В АРХИВНИ ДОКУМЕНТИ:
АНАЛИЗИ, СРАВНЕНИЯ, СИСТЕМАТИЗАЦИЯ**

Проф. д-р Иванка Влаева има богат изследователски, преподавателски и административен опит в своята кариера. В ЮЗУ „Н. Рилски“ преподава от 2012 година, през 2017 г. спечелва обявения конкурс за професор в същия университет. Работила е като музиколог в Института за изследване на изкуствата при БАН, преподавала е в СУ „Св. Климент Охридски“, в НБУ, департамент „Средиземноморски и източни изследвания“, в ШУ „Епископ Константин Преславски“, специализирала е в Indira Kala Saneet Vishwavidyalaya, Khairagarh, Chatisgarh, Индия и Московская государственная консерватория им. П.И.Чайковского, член е на секция “Музиколози” към СБК, на Съюза на журналистите в България „Подкрепа”, на Сдружение „Нусантара” и на Клуб „Приятели на Индия”, член на ръководството на ICTM Study Group on Music and Dance in Southeastern Europe, член на редколегията на сп. „Българско музикознание”, редколегията на сп. „Светилник”, редколегията на

Musicologist Journal, редколегията на Rast Musicology Journal, заместник-председател на Български национален комитет на ICTM и пр. Носител е на редица награди за музиколошко творчество, публикувала е над 156 научни студии, статии и рецензии, има редакторска и съставителска дейност в 42 тематични сборника и списания на български и английски език, участвала е в редица национални и международни проекти.

Представеното научно изследване „Музика на мюсюлмани в България в архивни документи: анализи, сравнения, систематизация“ разглежда фундаментални теоретични проблеми като мултикултурността и културното наследство, трансформация на традициите в съвременната епоха, интонационните взаимодействия при създаване на фолклорно наследство, устойчивостта и изменчивостта в културно-музикалното развитие, влиянието на социални, икономически и политически фактори и пр. В тази „мултиетнична и мултирелигиозна“ проблематика се преплитат празнични събития, сакрално пространство, събития от ежедневието и е предизвикателство за всеки изследовател да навлезе в дълбочина и с достатъчен професионализъм в създадените „специфични музикални форми и жанрове“. Разглеждането на многоспектърността на проблематиката изискват енциклопедични интереси от страна на изследователя, богат опит при работа с архивни документи и аналитични възможности за достигане до определени изводи, макар и от дистанция на времето.

Работейки продължително време в ИИИЗк. при БАН, проф. д-р Иванка Влаева се е запознала и изследвала редица архиви – писмени документи, записи на магнетофонни ленти, грамофонни плочи, реализирала е беседи с носители на фолклорните традиции в региони, където има мюсюлманско население, имала е възможността да проучва проблематиката в оригинал на

сцените на редица фестивали свързани с и представяйки фолклорното наследство.

Дисертацията е структурирана в увод, седем глави, заключение, библиография и 10 приложения. Високите научни достойнства на научния труд са резултат на задълбочен подход и използване на обширен архивен материал, лични наблюдения и интервюта, на използването на редица информационни източници. Систематизирани и анализирани са:

- традиционни общности и ролята на комуникационните системи;
- архивни записи от 50-те и 60-те години, налични в Музикално фолклорния архив при ИИИЗК на БАН, които проф. Влаева използва като основа за изграждане на своето изследване и като своеобразен фундамент за запазване на културното многообразие в България;
- представянето на редица обредни практики на организирани събори, които са съпроводени с детайлен анализ на музикалните структури;
- предлага групиране на ритуални практики от Североизточна България и Родопите на функционална основа;
- общи и специфични характеристики на музикалния фолклор от Североизточна България.

Предложените периодизация и етапност при записите на музикалните единици, ритуални и сакрални практики, имат достатъчно убедителни аргументи за реализиране на предложената систематизация. Представянето на музиката като фактор за взаимодействие и опознаване на регионални култури, като икономическа реалност, като средство за пряк контакт е документиран, точно подреден и аналитично поднесен от авторката. Тя прави сравнения и

съпоставя различни данни и прави изводи с конкретно значение, свързва религиозността с възпремането на музикалното изкуство, прави сравнения между селско–градско, автентично–авторско, религиозно–светско, старо–ново представя пътищата, при които се реализира постепенното проникване на съвременен инструментариум.

Безспорни са приносните моменти на дисертационния труд в областта на практическото приложение на новите знания за отстояване на специфичното орнаментиране, звукоизвличането при пеене на мъже или жени, за взаимодействия и културни влияния в споделен географски и културен регион.

Професор д-р Иванка Влаева представя едно научно постижение, което има национална измеримост.

Представените публикации по темата – монография и 15 студии и статии (8 на български и 7 на английски) са напълно достатъчни за представяне на постигнатите научни резултати и необходимата публичност по темата.

Авторефератът представя в пълнота разработената в дисертацията проблематика, приносните моменти са изведени коректно.

В Справката за индивидуални наукометрични показатели проф. Влаева покрива с лекота минималните национални изисквания и заложените допълнителни изисквания във Вътрешните правила на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

Ето защо, в заключение, убедено изразявам своето положително становище за избора на научната степен **„Доктор на изкуствознанието“** на проф. д-р Иванка Влаева. С цялата си активна дейност в различни сфери на музикалната наука, преподавателски професионализъм, отдаденост към музикалното изкуство и

култура, обществена ангажираност за отстояване на важни принципи за музикалното ни наследство. Представеният научен труд има неоспорими качества и представлява съществен принос към българската музикална наука.

20.09.2024 г.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев

REVIEW

by Prof. Yodan Goshev, DSc – Professor of Harmony at South-West
University "Neofit Rilski" Blagoevgrad

on a dissertation for the awarding of
the scientific degree “DOCTOR OF SCIENCE”,

submitted by

Ivanka Asparuhova Vlaeva

dissertation topic:

**MUSIC OF MUSLIMS IN BULGARIA IN ARCHIVAL DOCUMENTS:
ANALYSES, COMPARISONS, SYSTEMATISATION**

Prof. Ivanka Vlaeva, PhD has extensive research, teaching and administrative experience in her career. She has been teaching at South-West University "Neofit Rilski" since 2012 and in 2017 she won the competition for a professorship at the same university. She has worked as a musicologist at the Institute of Art Studies at the Bulgarian Academy of Sciences, taught at Sofia University "St. Kliment Ohridski", NBU - Department of Mediterranean and Eastern Studies, Shumen University "Konstantin Preslavsky". She specialized at Indira Kala Sangeet Vishwavidyalaya, Khairagarh, Chatisgarh, India and defended PhD thesis at the Moscow State Conservatory P.I.Tchaikovsky. She is a member of the Musicology Section of the Union of Bulgarian Composers, Union of Journalists in Bulgaria "Podkrepa", Nusantara Association and Friends of India Club, member of the

leadership of the ICTM (ICTMD) Study Group on Music and Dance in Southeastern Europe, member of the editorial boards of the Bulgarian Musicology Journal, Svetilnik Journal, Musicologist Journal, Rast Musicology Journal, vice-chairman of the Bulgarian National Committee of ICTM (ICTMD), etc. She has been awarded numerous prizes for her musicological work, has published over 156 scientific studies, articles and reviews, has edited and compiled 42 thematic collections and journals in Bulgarian and English, has participated in a number of national and international projects.

The presented scientific study "Music of Muslims in Bulgaria in archival documents: analyses, comparisons, systematization" addresses fundamental theoretical issues such as multiculturalism and cultural heritage, transformation of traditions in the modern era, intonational interactions in the creation of folk heritage, sustainability and variability in cultural and musical development, the influence of social, economic and political factors, etc. In this "multi-ethnic and multi-religious" issues, festive events, sacred space, and events of everyday life are intertwined, and it is a challenge for any researcher to go deeply and with sufficient professionalism into the "specific musical forms and genres" created. Exploring the multifaceted nature of the issues requires encyclopaedic interests on the part of the researcher, extensive experience in working with archival documents, and the analytical capacity to reach certain conclusions, albeit from the distance of time.

Working for a long time at the Institute of Art Studies at the Bulgarian Academy of Sciences, Prof. Ivanka Vlaeva, PhD has got acquainted with and studied a number of archival documents - written documents, tape recordings, she has given talks to bearers of folklore traditions in regions where there is a Muslim population, she has had the opportunity to study the issues in the original on the stages of a number of festivals related to and presenting folklore heritage.

The dissertation is structured in an introduction, seven chapters, a conclusion, a bibliography and 10 appendices. The high scientific merits of the work are the result of a thorough approach and the use of extensive archival material, personal observations and interviews, the use of a number of information sources. Systematized and analyzed are:

- traditional communities and the role of communication systems;
- archival records from the 1950s and 1960s, available in the Musical Folklore Archive at the Institute of Art Studies – Bulgarian Academy of Sciences, which Prof. Vlaeva uses as a basis for building her research and as a kind of foundation for preserving cultural diversity in Bulgaria;
- the presentation of a number of ritual practices at organized gatherings, which are accompanied by a detailed analysis of the musical structures;
- suggestions for grouping ritual practices from Northeastern Bulgaria and the Rhodopes on a functional basis;
- general and specific characteristics of musical folklore from Northeastern Bulgaria.

The proposed periodization and stages in the recordings of the musical units, ritual and sacred practices, have sufficiently convincing arguments for the implementation of the proposed systematization. The presentation of music as a factor for interaction and getting to know regional cultures, as an economic reality and a means of direct contact is documented, precisely arranged and analytically presented by the author. She compares various data and draws conclusions with specific meaning, connects religiosity with the acceptance of musical art, makes

comparisons between rural-urban, authentic-author, religious-secular, old-new, presents the ways in which the modern instruments gradually are accepted.

The contribution points of the dissertation in the field of practical application of the new knowledge about the specific ornamentation, sound characteristics in male or female singing, interactions and cultural influences in a shared geographical and cultural region are indisputable.

Prof. Ivanka Vlaeva, PhD represents a scientific achievement that has national measurability.

The presented publications on the subject - a monograph and 15 studies and articles (8 in Bulgarian and 7 in English), are completely sufficient for presenting the achieved scientific results and the necessary publicity on the subject.

The abstract fully presents the issues developed in the dissertation, the contributions are presented correctly.

In the Reference for individual scientometric indicators, Prof. Vlaeva easily covers the minimum national requirements and the additional requirements laid down in the Internal Rules of the SWU "Neofit Rilski" for the acquisition of the scientific degree "Doctor of Science".

Therefore, in conclusion, I confidently express my positive opinion on awarding the scientific degree "Doctor of Science" to Prof. Ivanka Vlaeva, PhD. She has activity in various fields of musical science, teaching professionalism, dedication to musical art and culture, public commitment to uphold principles important to our musical heritage. The presented scientific work has undeniable qualities and represents a significant contribution to Bulgarian music science.

20 September 2024

Blagoevgrad

Prof. Yordan Goshev, DSc